

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 207. szám
1990. augusztus 19., vasárnap

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 101 + 20 forint
Ára 5,30 forint

Tehéncsöcs a hokedlin

Körúti kavalkád — balkáni módra

Tisza Lajos, Sztálin, József Attila, Lenin — fura névsor. Vajmi kevés közül lehetett egymáshoz a nagy történelmi, irodalmi alakoknak. Hogy most egymás mellé sorakoztak, annak különös oka van: a szegedi körutat „fémjelezték” ideig-óráig mindahányan. Tisza '49-ig, azután a nagy szovjet diktátor telepedett rá Szeged egyik legszebb utcájára. József Attila mindössze fél-évig jegyezte a körutat, hogy átadja helyét Leninnek. A fiatalabbak már csak így ismerik. A napokban azonban visszakapta történelmi nevét, s a mostani írás immár a *Tisza Lajos körútról* szól.

Változik a körút is, ahogyan változik a világ. Az egykor viszonylag csendes, esti sétálóknak, kirakatot nézelődőknek helyt adó városrész ma egész nap autótülköléstől hangos. Bábéli zúrvárban tanítják egymást a KRESZ szabályaira magyarok, szerbek, románok, oroszok, s ki tudja még hány náción turistái. Hol szelídebben, hol kicsit indulatosabban intik egymást, a forgalom és a vérmérséklet ütemétől függően. Az elmúlt hónapokban valóságos balkáni bazár képét öltötte magára Tisza Lajos körútja. A gyalogjárón autók — legtöbbször a tilosban. Közöttük, mellettük sátrak, viaszosvászonnal letakart hokedlik, házilag elkészített elárúsítókoscsik. Az egyik pólókat kínálnak „mindössze” 299 forintért, a szivárvány minden színében. Bécsi fánkot a másikon, lila, kék, piros hőzentróglitát a harmadikon. Csinos fiatal lány ráncigálja magára a pólót, cipőt próbálnak arrább egy darabka keménypapíron. Törökországi bazárban látni hasonlót. Közben a villamos percnként csilingel, húsz centire az eladók-tól.

— Nem félnek? — kérdem az egyik-től.

— Mitől?
— Nem éppen életbiztosítás itt árulni.
— Megszoktuk már. Különböben is, mi a baja velünk?
— Nekem semmi. A körútról írnek...
— Szóval újságíró. Nem mondok semmit — mondja egyikük. — Nem elég, hogy bezáratták a Cserepes sori piacot, most ránk szállnak...
Magyarázkodni fölösleges lenne. Inkább odébb állok. Könyvek tucatja a szomszéd asztalon: *Tehéncsöcs*, *Örömlányok nyugdíjban*. Néhány centiméterrel odébb *Gyermekbiblia*, *Reformkönyha*, *Autótérkép*. Kicsit furcsa párosítás, de ez van, ha szeretni nem is muszáj.

— Kész örület itt lakni, mióta ez a bazár ide költözött — állít meg egy ismerősöm. — Nem tudom kinek jó ez, ki igényli ezt, de én nem engedném.
Pedig az árusok többsége szabályos közterület-foglalási engedéllyel áll ki a placra.

— Csak az idén több mint

200-an kértek árusításra engedélyt — mondja a városi tanácsoson *Mucsi István*. — Valószínűleg megrohamoznak bennünket. A Tisza Lajos körútra kísérletképpen engedték be az árusokat. *Hetvenhárom helyet* jelöltünk ki a Károlyi utcától a Lófaráig. Eddig 44 engedélyt adtunk ki, tízen most várnak a sorokra. Újabb roham várható a Cserepes sori piac bezárása miatt.

— Mindenkinek van engedélye?
— Elvben. De a közterület-felügyelet nem képes rá, hogy percről percre ellenőrizze, ki jogosult itt árulni. Előfordul, hogy valaki egyszerűen csak lerakja a hokedlit és kipakolja a holmit...

Kiss Lajos városi főépítész sem örül. A szakember bazár helyett egészen mást képzelné a körútra:

— De nem ilyen egyszerű a dolog. Ha kötjük az ebet a karóhoz, hamar ráncsütik, vállalkozásellenesek vagyunk. Pedig nem igaz. Nézze csak végig, mit árulnak azok, akik ellátási felelősségre hivatkoznak, amikor az engedélyt kéri: a giccsnek se szeri, se száma. Könyvekből is általában a könnyebb műfajokat teszik az asztalra — ez fogy.

— Megoldás?
— Egyelőre addig jutottunk, hogy elkészítettünk egy tanulmánytervet. A sok szedett-vedett bódé, tákolmány helyett egységes elárúsítókoscsikat kellene tervezettni. Reggel kitol-

nák a placra, este behúznák valamelyik udvarba. De ez még soká lesz így.

Egyelőre marad a bazár — legalábbis így tűnik. S mint mindenütt máshol a kavalkád, a tömeg itt is vonzza a seftelőköt, a valutázókat. A körútról nyíló mellékutcákban bizony sok forint cserél gazdát keményebb valutára. Az üzerek a KGST-piac bezárása után a Belvárost célozták meg. Itt forog az idegen, itt a legnagyobb tömeg — itt lehet legbiztonságosabban cseccselni, feketézni.

— Minket nem igazán zavar ez a kavalkád — mondja *Samu Attila*, az Androméda Szolgáltató Iroda egyik vezetője. — Februárban költöztünk ide, de nem érezzük a bazár hatását a forgalmunkon.

— Azt rebesgetik, szexcentrumot készülnék itt nyitni.
— Ez csak szóbeszéd. Úgy tudom, a Bajcsy-Zsilinszky utcában lesz a pornóbolt.
— Akkor honnan a pletyka?
— Talán azért gondolják, mert partnerközvetítéssel mi is foglalkozunk. De a többi már az ügyfeleken múlik.

A túlóldalon a Hangulat presszó is kiköltözött az utcára. A terasz fölött öles reklámszöveg: *este sztriptízt is láthat a nagydémű*. Nappal csak ruhapróbát az innenső oldalon. Néha látványban ez is felér egy fedetlen kebelrel...

Rafai Gábor

Röszkei piknik

Lassan leomló határok

— A magyar kormány a jelenlegi európai határokat nem kívánja erőszakkal megváltoztatni! — jelentette ki nyomatékosan *Raffay Ernő* honvédelmi államtitkár tegnap *Röszkén*, azon az *Európa-napon*, amit az egy évvel ezelőtti „zöld határ” megnyitás évfordulóján rendeztek. Az államtitkár szerint ugyanis határainkon kívül mostanában felelősöttek azok a hangok, melyek szerint hazánknak területi követelése lennének szomszédaival szemben. A tegnapi határ menti piknik azonban egészen másról tanúskodott: magyarok, szerbek — ha mérsékelt érdeklődés mellett is, de — barátságban töltötték el a délutánt a késő esti tábornagyüjtésig. *Rudi Sova* jugoszláv nagykövet elmondta, a népek közötti ellentét nem a falvakban, városokban születik, hanem valahol, valakik felkorbácsolják az indulatokat, pedig a két szomszédos ország a valóságban barátsággal visel-

ti egymás iránt. *Lezsák Sándor*, az MDF alelnöke is jó érzésekkel érkezett a határ menti találkozóra, mint elmondta, így még nem jött a határra, hogy ne kelljen kezében szorongatnia az útlevelet. Igaz, a „zöld határ” most, és itt nem nyílt meg.

A mezőszéli ünnepen többek között népzenei programokat hallhattak-láthattak az érdeklődők, majd politikai fórumon is feltehetők kérdéseiket a két ország diplomatáinak, kormánytisztviselőinek. *Bár országszerte az MDF volt a program szervezője, mégsem párteseményként került sor az Európa-napra*. A népek barátsága, a határok átjárhatósága jegyében rendezett röszkei programon az Illés együttes tagjai is részt vettek. (Nagy László fotója: Az Európa-nap díszvendégei Röszkén: Douglas Townsend ausztrál, Rudi Sova jugoszláv nagykövet, Raffay Ernő államtitkár és Lezsák Sándor, az MDF alelnöke.)

Deszki ünnep

Tisztelet az elődöknek

A négyórás harangszóval vette kezdetét tegnap *Deszken* a magyarországi szerbek letelepedésének 300. évfordulója alkalmából rendezett ünnepség. A faluban élő szerbek az 1859-ben épült pravoszláv templom előtt gyülekeztek, ahol az ünnepi mise után a 300 évvel ezelőtti eseményekre emlékeztető táblát leplezték le. Ezt követően a helyi mozi előterében megtekintették a *Szerbek a Maros mentén* című alkalmi kiállítást, mely elsősorban fotódokumentumokat sorakoztatott föl. Bent a mozi teremben pedig a nagy szerb vándorlásról szóló könyvbemutató előadást hallgathatták.

Este 7 órakor a templomban már énekelt jugoszláviai férfikórus, valamint *Milovan Milicevity* fúvószenekara, a ribiseváci asszonykórus és a *Bánát Néptáncgyűttes* szórakoztatta az egybegyűlteket.

A tegnapi deszki szerb ünnepségen megjelent *Milan Rankovity*, a szerb kormány végrehajtó bizottságának tagja, a kulturális bizottság elnöke, *Gvozdan Jovanovity*, az újvidéki *Vuk Karadzity* alapítvány elnöke, *Popovity György*, a magyar kormány kisebbségi és nemzetiségi kérdésekért felelős tanácsadója és *Sztojan Vujsicis*, a jugoszláv — magyar kulturális vegyes bizottság állandó tagja.

Ma, vasárnap a hagyományos szerb búcsúval és bállal fejeződnek be a hét végi ünnepségek. (Somogyi Károlyné a templomi rendezvényen fényképezett.)

V. I.

